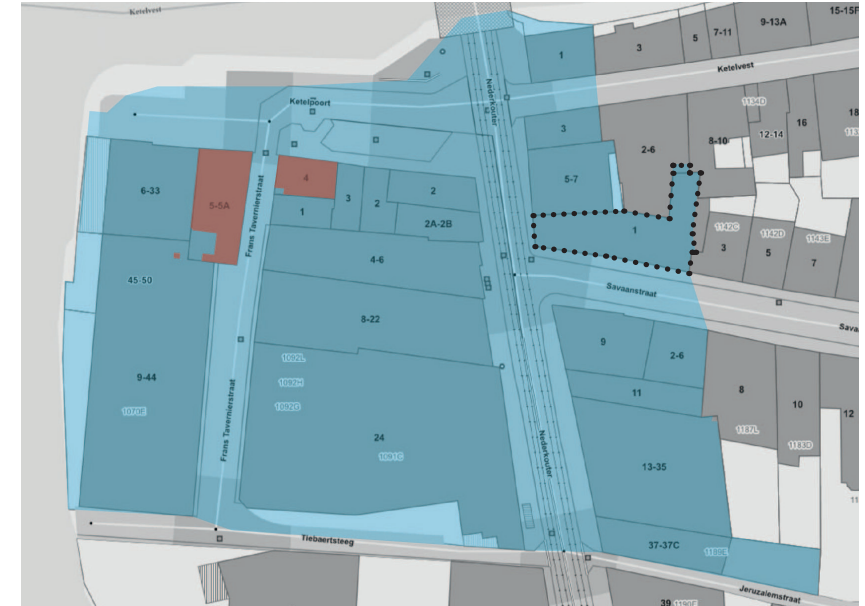

SAVAANSTRAAT 1

1	2
---	---

Afb. 1.
De voorgevel van de
Savaanstraat 1.

Afb. 2.
De zwarte stippellijn duidt de
locatie van de Savaanstraat 1
aan binnen het beschermd
dorpgezicht. Het blauwe
gebied is de afbakening van
het beschermd stadsgezicht.
De rode gebieden zijn
beschermd als monument.
(Onderlaag: Geoportaal)

Beschermingsstatuut

- Beschermd stadsgezicht Ketelpoort, Tavernierstraat, Tiebaertsteeg, Nederkouter en Savaanstraat (08.12.1978)
- Vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed (14.09.2009)
- Vastgestelde archeologische zone 'Historische stadskern van Gent' (19.02.2016)

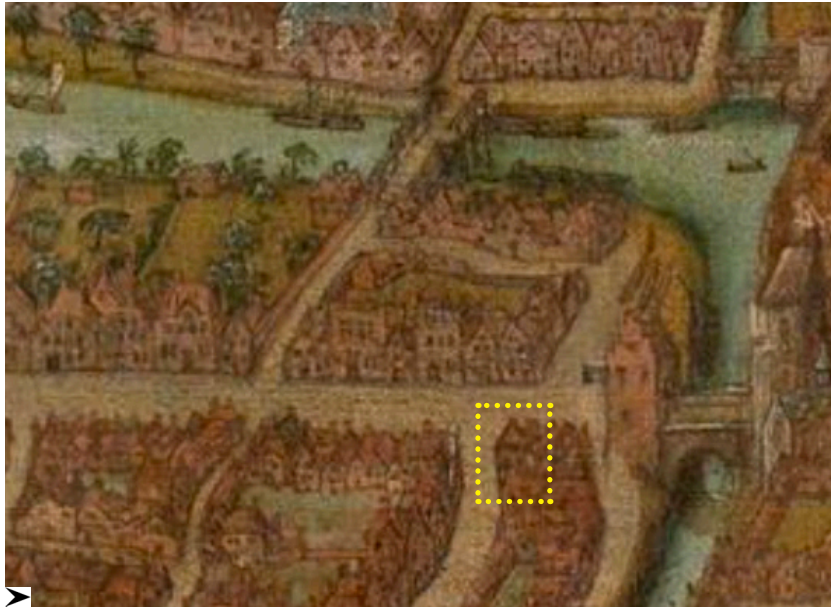
1. HISTORISCH ONDERZOEK

3	
4	5

Afb. 3.
Locatie Savaanstraat 1, 1534.
(Bron: STAM Gent,
Panoramisch plan van Gent,
anoniem, 1534)

Afb. 4.
Locatie Savaanstraat 1, 1576.
(Bron: Bibliotheek Gent, Georg
Braun en Frans Hogenberg,
Civitates orbis terrarum (atlas),
f°42)

Afb. 5.
Locatie Savaanstraat 1, 1576.
(Bron: Koninklijke Bibliotheek
van België, *de Ferrariskaart*)

Voorgeschiedenis

Volgens het agentschap Onroerend Erfgoed dateert Savaanstraat 1 uit het begin van de 16de eeuw.¹ Zo is het gebouw volgens hen een "interessant voorbeeld van een vroegrenaissancestijl met gotische reminiscenties". Vermoedelijk dateert het volledige volume, bestaande uit twee bouwlagen en drie traveeën aan de voorzijde en zeven traveeën aan de zuidzijde, uit de 16de eeuw. Het rolwerk aan de westzijde van de gevel kan eerder als een latere toevoeging beschouwd worden.

Historische kaarten bevestigen de hypothese van het agentschap Onroerend Erfgoed. Op een figuratieve kaart uit 1534 (afb. 3) wordt een diephuis van twee bouwlagen onder een zadeldak op de hoek van de Nederkouter en de Savaanstraat afgebeeld. Op een kaart uit 1576 (afb. 4) wordt datzelfde diephuis afgebeeld. Uit deze laatste kaart blijkt dat de voordeur uitkwam op de Nederkouter.

Op het primitief kadasterplan wordt nog steeds een diephuis afgebeeld. Dit toont aan dat de typologie van het gebouw niet wijzigde tussen de 16de en 19de eeuw.

¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Vroegrenaissance hoekhuis [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/20772> (Geraadpleegd op 21-04-2022)

Afb. 6.
Primitief kadasterplan, 1836.
(Bron: Algemeen Rijksarchief,
Kadaster. *Primitieve plannen*,
BE-A0550 / D1)

Samenvoegen van een hoekhuis en een breedhuis (1829)

In 1829 werd een bouwaanvraag ingediend door Leopold Lefebure, wonende in de Savaanstraat 1.² Bij deze bouwaanvraag zat een bouwtekening toegevoegd. Daarop waren zowel de bestaande toestand als de gewenste toestand weergegeven (zie afb. 7). Uit de bestaande toestand blijkt dat de huidige Savaanstraat 1 oorspronkelijk uit twee verschillende gebouwen bestond: een diephuis van twee bouwlagen en zeven traveeën, en een breedhuis van één bouwlaag met twee traveeën en twee bouwlagen met zeven traveeën.

Uit de gewenste toestand blijkt dat het diephuis en breedhuis werden samengevoegd. De volumes werden allemaal verhoogd zodat het nieuwe geheel uit een lijstgevel van drie bouwlagen zou bestaan.

Wanneer we de gewenste toestand vergelijken met afb. 9 uit 1956 zien we dat de geplande werken niet volledig werden uitgevoerd. Zo bleef de gevelopbouw van het diephuis ongewijzigd. Wel werd een onderdeel van het breedhuis, het stuk dat uit één bouwlaag bestond, verbouwd. Dit deel van het gebouw werd verhoogd zodat dit uit drie bouwlagen bestond die even hoog kwamen als het hoekhuis. De kroonlijst van het verhoogde stuk sloot echter niet volledig aan op de kroonlijst van het hoekhuis. Overigens kunnen we op basis van het primitief kadasterplan stellen dat het diephuis en breedhuis met elkaar werd verbonden tot één perceel (zie afb. 6).

² Archief Gent, reeks G12 nr. 5672 (1829).

7

Afb. 7.
Gevelplan in 1829.
(Bron: Archief Gent, G12,
1829_5672)

Legende

Diephuis

Breedhuis

Onderdeel van het breedhuis
dat uit 1 bouwlaag bestond

8	9
10	11

Afb. 8.
Westzijde van de Savaanstraat 1 in 1956. (Bron: Archief Gent, SCMS, FO_3966)

Afb. 9.
Zuidzijde van de Savaanstraat 1 in 1940. (Bron: Archief Gent, SCMS, FO_4990)

Afb. 10.
Bouwplan voor de nieuwe toestand in 1983. (Bron: Archief Gent, MA_BA_84_1092)

Afb. 11.
Bouwplan voor de nieuwe toestand in 1983. (Bron: Archief Gent, MA_BA_84_1092)

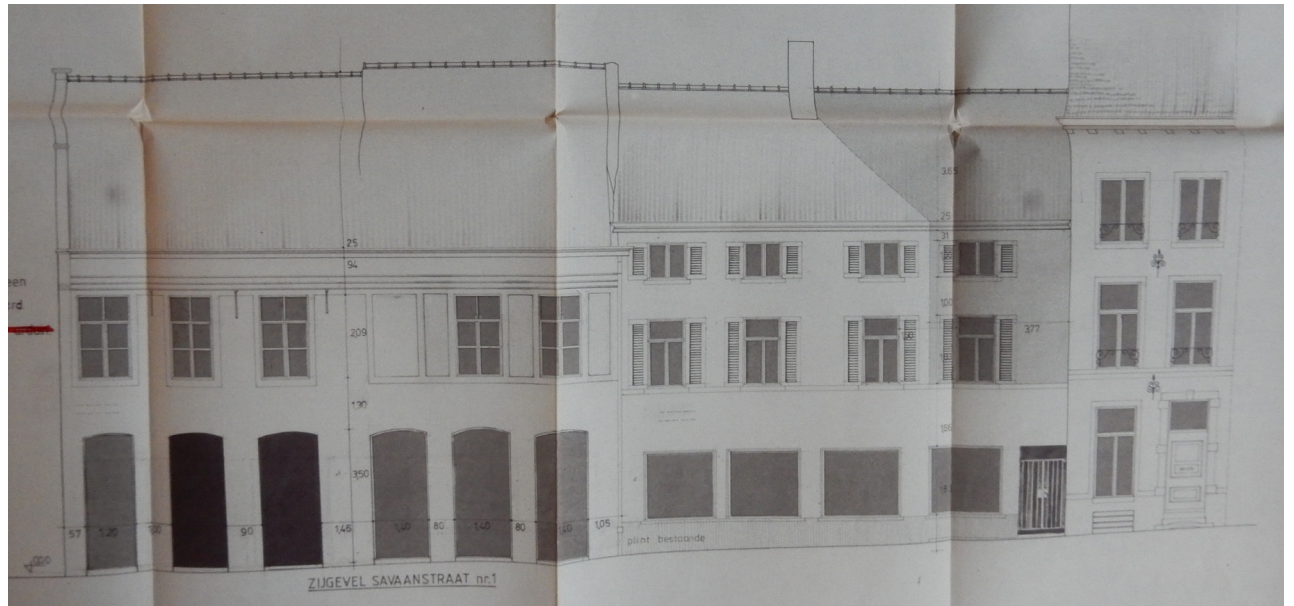
20ste eeuw

Op foto's uit de jaren 1950 van Savaanstraat 1 zien we dat het gebouw aan de westgevel van een winkelpui was voorzien met daarboven een balkon met smeedijzeren balustrade. Ook in de zijgevel was er een winkelpui aanwezig. Op de zijgevel stonden de letters "Maison Maes" geschreven.

Deze twee winkelpuien en het balkon werden in 1983 verwijderd.³ In plaats daarvan kwamen er op de eerste bouwlaag getoogde muuropeningen.

Het voormalige breedhuis wijzigde in 1983 ingrijpend. De vensters in de eerste bouwlaag werden vervangen door vierkante vensteropeningen. De travee waar zich in 1956 een dubbele deur bevond, werd opgetrokken tot de kroonlijst en kreeg een identieke gevelindeling, met een venster op elke verdieping. In de eerste bouwlaag werd de dubbele deur door een kleinere deur vervangen. Het schilddak werd door een zadeldak vervangen.

³ Archief Gent, MA_BA_84_1092.

2. INVENTARIS

12	
13	14

Afb. 12.
De westgevel van de
Savaanstraat 1.

Afb. 13.
De zuidoostgevel van de
Savaanstraat 1.

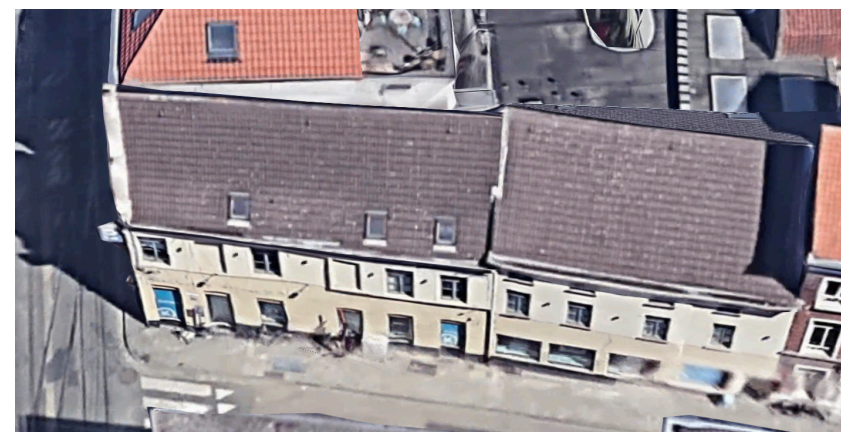
Afb. 14.
De zuidoostgevel van de
Savaanstraat 1. (Bron: google.
be/maps)

2.1. BESCHRIJVING

Savaanstraat 1 is een hoekhuis van twee bouwlagen, drie traveeën in het westen en zes traveeën in het zuiden. Het pand heeft een zadeldak met rode Vlaamse dakpannen. In het dak zijn dakvensters aanwezig. Aan de westzijde is de gevel voorzien van een fraaie in- en uitgezwakte geveltop. De gevel is wit bepleisterd op een donker geschilderde plint en wordt horizontaal geritmeerd door lijsten. Op de eerste bouwlaag zijn sobere, houten, rechthoekige ramen met arduinen dorpels aanwezig. De ramen zijn gelegen in een getoogde spaarnis die doorloopt tot in de grijs geschilderde plint. Op de tweede bouwlaag zijn rechthoekige houten ramen met roedenverdeling aanwezig. Boven deze ramen zijn aan de westkant boogvormige spaarnissen aanwezig. In de derde bouwlaag is een rechthoekig houten raam aanwezig. Aan de zuidzijde zijn enkele blindnissen aanwezig. Boven het raam is een getoogde spaarnis aanwezig. In de geveltop bevindt zich een kleine vierkante muuropening, mogelijk een restant van een hijsbalk.

Het bouwvolume naast het hoekhuis in de Savaanstraat maakt ook deel uit van het gebouw. Het pand is een breedhuis met een zadeldak met rode Vlaamse dakpannen, bestaande uit drie bouwlagen en vier traveeën. De gevel is vlak bepleisterd en wit geschilderd, met onderaan een grijs geschilderde plint. Het schrijnwerk is identiek aan de ramen in het hoekhuis, met houten ramen op de tweede bouwlaag en kunststoffen ramen op de eerste bouwlaag. De vensteropeningen zijn telkens van arduinen dorpels voorzien. Tegen de scheidingslijn met het gebouw nr. 3 in de Savaanstraat is een deur.

15	16	
17	18	19

Afb. 15.
De geveltop van de Savaanstraat 1.

Afb. 16.
Een blindnis aan de zuidzijde van de Savaanstraat 1.

Afb. 17. De winkelpui in de westzijde van de Savaanstraat 1.

Afb. 18.
De wit en zwart geschilderde zinken regenwaterafvoer van de Savaanstraat 1.

Afb. 19.
De raamopening in de zuidgevel van de Savaanstraat 1.

2.2. IDENTIFICATIE ERFGOEDELEMENTEN

Onderdeel	Historische situatie (bouwplan 1829)	Huidige staat	Waarde	Verantwoording waarde en opmerkingen
Dakvorm	Hoekhuis zadeldak	Hoekhuis: zadeldak	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde
	Breedhuis: schilddak (19de eeuw)	Breedhuis: zadeldak (werd in 1983 vervangen naar oorspronkelijk model)	Positieve erfgoedwaarde	Hoge beeldbepalende waarde. De dakvorm werd in 1983 vervangen, maar naar oorspronkelijk model
Dakbedekking	Rode Vlaamse pannen	Rode Vlaamse pannen	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde
Dakdoorbrekingen	Geen dakvenster aanwezig	Drie dakvlakramen	Negatieve erfgoedwaarde	De dakvlakramen zijn niet oorspronkelijk en bevatten geen erfgoedwaarde.
Gevelopbouw	HOEKHUIS			
	In- en uitzwenkende geveltop.	In- en uitzwenkende geveltop.	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde
	Voorgevel: 2 bouwlagen en 3 traveeën Zijgevel: 2 bouwlagen en 6 traveeën	Voorgevel: 2 bouwlagen en 3 traveeën Zijgevel: 2 bouwlagen en 6 traveeën	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde
	Laadvenster met laadbalk	Met raam gevuld laadvenster. De laadbalk is verdwenen.	Positieve erfgoedwaarde	Het oorspronkelijke laadvenster met laadbalk is verdwenen, maar nog steeds herkenbaar in de huidige gevel
	Gelijkvloerse verdieping: - 16de eeuw: vensters en deur(en), zonder winkelpui. - 20ste eeuw: winkelpui, met vergrote vensteropeningen	Reconstructie van de oorspronkelijke gevelritmering op de gelijkvloerse verdieping, zonder deuropening.	Positieve erfgoedwaarde	De reconstructie had een grote positieve impact op de waarde van het gebouw.
	Houten kroonlijst (kleur niet gekend)	Wit geschilderde houten kroonlijst	Positieve erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde

	BREEDHUIS			
	Lijstgevel	Lijstgevel	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde
	1 bouwlaag en 4 traveeën	3 bouwlagen en 5 traveeën	Positieve erfgoedwaarde	De gevel is het resultaat van een de 20ste-eeuwse reconstructie, maar dit gebeurde naar oorspronkelijk model.
	Houten kroonlijst, kleur niet gekend (19de eeuw)	Wit geschilderde houten kroonlijst	Positieve erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde
Gevelafwerking	Bepleurde gevel (kleur niet gekend)	Wit geschilderde bepleistering op een grijs geschilderde plint met horizontale lijsten.	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde. Het is onduidelijk of de kleurstelling van de gevel oorspronkelijk is.
Smeedwerk	Muurankers	Muurankers	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde
	Balkon met balustrade	Niet meer aanwezig	Neutrale erfgoedwaarde	De balustrade was vermoedelijk een 19de-eeuwse toevoeging.
Winkelpui	Niet aanwezig	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Schrijnwerk	Tweede en derde bouwlaag: Rechthoekig schrijnwerk met roedenverdeling (hout) 1956: donker geschilderd	Tweede en derde bouwlaag: Rechthoekig houten schrijnwerk met roedenverdeling (wit geschilderd)	Positieve erfgoedwaarde	Het schrijnwerk is vervangen, maar is naar historisch model vervaardigd. De oorspronkelijke afwerkkleur is niet gekend.
	Eerste bouwlaag: 16de eeuw: rechthoekig schrijnwerk (hout) 20ste eeuw: winkelpui	Eerste bouwlaag Rechthoekig kunststof schrijnwerk (donkere kleur)	Neutrale erfgoedwaarde	Het schrijnwerk is recent, maar verstoort het historische straat- en gevelbeeld niet, al is er een opvallend kleurverschil tussen de ramen in de eerste (zwart) en tweede (wit) bouwlaag.

Regenwaterafvoeren	Onbekend	Zinken regenwaterafvoer (zwart en wit geschilderd)	Positieve erfgoedwaarde	Er is geen informatie over de historische regenwaterafvoer. De zinken afvoer sluit aan op de historische vormgeving van het gebouw.
Andere	Niet aanwezig	Publiciteit	Neutrale erfgoedwaarde	De publiciteit is in lijn met het reclamebeleid van de stad Gent, maar voldoet niet aan het afwegingskader 'publiciteit' van het Agentschap Onroerend Erfgoed.
	Onbekend	Bekabeling	Negatieve erfgoedwaarde	De bekabeling is soms slordig tegen de gevel geplaatst, wat het gevelbeeld verstoort.

3. OP TE WAARDEREN ELEMENTEN

1. Bekabeling

2. Vensteropeningen

3. Reclame

Verantwoording op te waarderen elementen

1. De kabels worden zo goed mogelijk weggestopt en aan de gevel vastgemaakt. De kabels hebben bij voorkeur dezelfde kleur als de gevelafwerking, of worden in buizen in dezelfde kleur geplaatst.
2. Om de oorspronkelijke gevelritmering te herstellen is het aanpassen van de vergrote vensteropeningen naar hun oorspronkelijke smallere vorm gewenst. Dit sluit daarenboven aan op de gevelopbouw van het hoekhuis.
3. Publiciteit moet voldoen aan het afwegingskader "publiciteit in en aan beschermd erfgoed" van het agentschap Onroerend Erfgoed en het stedelijke reclamebeleid. Enkel zaakgebonden publiciteit is mogelijk en moet voldoen aan de van toepassing zijnde wetgeving.

4. MAATREGELLEN

De maatregelen worden opgesplitst in 'minimumingrepen', 'ingrepen ter herstel van de historische situatie', en onderhoudswerken. Voor meer informatie kan men het beheersplan raadplegen.

4.1. MINIMUMINGREPEN

Verbergen van de bekabeling

De bekabeling tegen de gevels beschikt bij voorkeur over dezelfde kleur als de bepleisterde gevelafwerking, zodat hun visuele impact wordt geminimaliseerd. Daarnaast wordt de bekabeling op een ordelijke manier gebundeld en goed tegen de gevels bevestigd.

Verwijderen van storende reclame

Alle reclame die niet aan het reclamebeleid voldoet, wordt verwijderd.

4.2. INGREPEN TER HERSTEL VAN DE HISTORISCHE SITUATIE

Herstel van de gevelritmering

Het is gewenst om de vensteropeningen langs de Nederkouter en de Savaanstraat te verbouwen naar de oorspronkelijke situatie met kleinere vensteropeningen. Hierdoor wordt de oorspronkelijke gevelritmiek hersteld en is het bovendien mogelijk om nieuw schrijnwerk, aansluitend op het historische karakter van het gebouw en naar het model van het aanwezige schrijnwerk op de verdieping, te plaatsen (zie verder).

Plaatsen van schrijnwerk naar het historisch model

Wanneer de vensteropeningen op de gelijkvloerse verdieping worden hersteld, wordt er nieuw houten schrijnwerk in geplaatst.

- De ramen volgen daarbij het model van het schrijnwerk dat zich op de verdieping bevindt.
- Deze ramen worden geschilderd met een dampopen verfsysteem in:
 - Een kleur op basis van materiaal-technisch onderzoek (van de ramen op de verdiepingen).
 - Of een witte kleur (architectuurtypologisch bepaald) in één van de volgende kleuren: S 0502-Y, S 0502-Y50R, S 0300-N, S 0500-N, S 1000-N, S 0603-Y20R

4.3. ONDERHOUDSWERKEN

4.3.1. BEDAKING

Dakbedekking

- De daken worden om de 2 à 3 jaar visueel geïnspecteerd.
- Bedaking die is weggevallen of beschadigd, wordt vervangen door bedaking die aansluit op de bestaande dakbedekking (rode Vlaamse pannen).
- De loden dakaansluitingen die onherstelbaar beschadigd zijn, worden vervangen.

Hemelwaterafvoeren

- De hemelwaterafvoeren worden om de 2 à 3 jaar visueel geïnspecteerd. De afvoeren worden indien nodig ad hoc hersteld of vervangen. Kunststof is niet toegestaan als materiaal voor de regenwaterafvoer. Er wordt steeds gebruik gemaakt van zink.
- De goten en afvoeren worden minstens tweemaal per jaar gekuist. Hierdoor worden verstoppingen door bladafval vermeden. Bij het uitkuisen van de goten wordt ook steeds nagekeken of de bekleding van de goten nog in goede staat is.

4.3.1.1. GEVELS

Baksteenmetselwerk

- Bij schade aan het pleisterwerk of herstellingen aan de pleister, kan de achterliggende metselwerkstructuur hersteld worden. Voegwerk wordt hersteld met kalkmortel. Beschadigde bakstenen worden vervangen door bakstenen van hetzelfde formaat of behandeld met steenverharder.

Pleisterwerk

- Het pleisterwerk wordt jaarlijks nagekeken op scheurvorming. Scheurvorming wordt plaatselijk hersteld met kalkpleister. Het geheel wordt overschilderd in dezelfde kleur als de rest van de gevel. Indien de schade te groot is voor plaatselijk herstel, kan de volledige pleister vervangen worden door kalkpleister.

- Wanneer de gevel vervuild is, wordt deze zacht gereinigd. Hiervoor wordt bijvoorbeeld verzadigde stoom gebruikt.
- De gevel wordt om de 10 jaar opnieuw geschilderd. De kleurstelling wordt gebaseerd op de historische situatie. Er wordt gebruik gemaakt van een lichte kleur (architectuurtypologisch bepaald) of er wordt een kleur gekozen op basis van materiaal-technisch onderzoek.

Natuursteen (o.a. dorpels)

- De natuursteen wordt jaarlijks nagekeken op schade.
- Indien nodig wordt de natuursteen plaatselijk hersteld met een restauratiemortel. Indien de schade te groot is, wordt er gebruik gemaakt van inzetstukken van dezelfde steensoort of van passende vervangstukken.
- Indien nodig wordt de natuursteen zacht gereinigd, bijvoorbeeld met verzadigde stoom.
- Historisch overschilderde natuurstenen elementen worden om de 10 jaar met een dampopen verfsysteem opnieuw overschilderd. Hierbij wordt dezelfde kleur als de gevelafwerking gebruikt.

Smeedwerk

- De muurankers worden regelmatig ontroest en geschilderd met een roestwerend verfsysteem in een lichte kleurstelling (overeenkomstig de gevelafwerking).

Kroonlijsten

- Herstel en onderhoud van de houten kroonlijsten: plaatselijk herstel door het hout plaatselijk te vervangen naar oorspronkelijk model.
- De kroonlijsten worden om de 10 jaar opnieuw geschilderd in een lichte kleurstelling (architectuurtypologisch bepaald) of een kleur op basis van materiaal-technisch onderzoek.

4.3.2. BUITENSCHRIJNWERK

- Alle buitenschrijnwerk wordt regelmatig onderhouden. Hierbij moeten scharnieren gesmeerd, condensgaatjes vrijgemaakt en de beschadigde stopverf vernieuwd worden.
- Beschadigd schrijnwerk wordt hersteld naar oorspronkelijk model.
- Het houten schrijnwerk wordt om de 5 à 7 jaar geschilderd met een dampopen verfsysteem
 - In een kleur op basis van kleurhistorisch onderzoek (op het schrijnwerk op de verdieping)
 - Of in een witte kleur (architectuurtypologisch bepaald), in één van de volgende kleuren: S 0502-Y, S 0502-Y50R, S 0300-N, S 0500-N, S 1000-N, S 0603-Y20R.
- Wanneer herstel niet meer mogelijk is, wordt het schrijnwerk gereconstrueerd naar het bestaande historisch model.

4.3.3. BEGLAZING

- In historisch buitenschrijnwerk is het vervangen van het bestaande glas door een verdunde thermische beglazing met een dikte van max. 18 mm toegelaten.
- Achter het historisch buitenschrijnwerk kunnen achterzetramen worden geplaatst.
- Kleinhouten moeten naar het bestaande model zijn maar mogen opgekleefd worden.
- Specificaties voor dubbele beglazing:
 - Dubbel glas met buitenblad in getrokken beglazing.
 - Verdunde thermische beglazing is mogelijk.
 - Met een buitenblad in getrokken glas.
 - Met een dikte van maximum 18 mm.
 - Kleur glasafstandshouders: wit.
 - De glasranden worden opgespoten met beglazingskit.

SAVAANSTRAAT 1							
		Vrijgesteld van toelating	Termijn	Opmerkingen	Datum uitvoering	Uitvoerder	Bedrag
MINIMUM INGEPEN							
	Verbergen van de bekabeling		nvt				
	Verwijderen van storende reclame		nvt				
INGEPEN IVM HET HERSTEL VAN DE HISTORISCHE SITUATIE							
	Herstel van de gevelritmering		nvt				
	Plaatsen van schrijnwerk naar historisch model		nvt	op basis van het bestaande historisch schrijnwerk			
ONDERHOUDSWERKEN							
BEDAKING							
DAKBEDEKKING							
	Visueel inspecteren van het dak	nvt	om 2 à 3 jaar				
	Vervangen van beschadigde of weggevalen dakbedekking	x	ad hoc	aansluitend op de bestaande dakbedekking (rode Vlaamse pannen)			
	Vervangen van de beschadigde loden dakaansluitingen	x	ad hoc				
HEMELWATERAFVOEREN							
	Visueel inspecteren van de hemelwaterafvoeren	nvt	om 2 à 3 jaar				
	(Plaatselijk) herstellen van de hemelwaterafvoeren	x	ad hoc				
	Vervangen van de hemelwaterafvoeren		ad hoc	in zink. Afvoeren in kunststof zijn niet toegestaan			
	Uitkuisen van de hemelwaterafvoeren	nvt	2x/jaar	controleer tegelijkertijd ook de staat van de afvoeren			
GEVELS							
BAKSTEENMETSELWERK							
	Herstellen van beschadigd voegwerk	x	ad hoc	met een compatibele kalkmortel			
	Vervangen van beschadigde bakstenen	x	ad hoc	naar bestaand model met dezelfde kleur en grootte			
	Behandelen van verpoederd metselwerk met steenverharder		ad hoc				
PLEISTERWERK							
	Inspecteren van het pleisterwerk op scheurvorming	nvt	jaarlijks				
	Herstellen van het pleisterwerk met een kalkpleister	x	ad hoc				
	Herschilderen van hersteld pleisterwerk met een dampopen verfsysteem	x	ad hoc	in dezelfde kleur als de rest van de gevel			
	Reinigen van het pleisterwerk		indien nodig	bv. met verzadigde stoom			
	Schilderen van het pleisterwerk met een dampopen verfsysteem		om 10 jaar	in een lichte kleur (architectuurtypologisch bepaald) of op basis van materiaal-technisch onderzoek			
NATUURSTEEN							
	Inspecteren van de natuursteen	nvt	jaarlijks				
	Herstellen van natuursteen met een restauratiemortel		ad hoc				
	Herstellen van natuursteen met een inzetstuk		ad hoc	van dezelfde steensoort of passende vervangingssteen			
	Reinigen van de natuursteen		indien nodig	bv. met verzadigde stoom			
	Herschilderen van natuurstenen elementen		om 10 jaar	in dezelfde kleur als de gevelafwerking			

SMEEDWERK						
Ontroesten en schilderen van de muurankers met een roestwerend verfsysteem		om 10 jaar	in een kleur overeenkomstig de gevelafwerking			

KROONLIJST						
Herstellen van de kroonlijsten		ad hoc				
Schilderen van de kroonlijst met een dampopen verfysteem		om 10 jaar	in een lichte kleurstelling (architectuurtypologisch bepaald) of op basis van materiaal-technisch onderzoek			

BUITENSCHRIJNWERK

Onderhouden van het buitenschrijnwerk	x	regelmatig	o.a. smeren van scharnieren, vrijmaken condensgaatjes, ...			
Herstellen van het beschadigd schrijnwerk		ad hoc	naar bestaand historisch model			
Schilderen van het houten schrijnwerk						
- Op basis van een kleurhistorisch onderzoek		om 5 à 7 jaar				
- In een witte kleur	x	om 5 à 7 jaar	S 0502-Y, S 0502-Y50R, S 0300-N, S 0500-N, S 1000-N, S 0603-Y20R			
Reconstrueren van het schrijnwerk		ad hoc	naar bestaand historisch model			

BEGLAZING

Vervangen van het glaswerk		ad hoc				
Plaatsen van achterzetraam		nvt	bij historisch schrijnwerk			
Opkleven van kleinhouten		nvt	naar bestaand historisch model			
Dubbele beglazing wordt geplaatst volgens de normen van het beheersplan	nvt	nvt				